

2016-04-15
REV 16:3-2015

185615

Folkhögskolestyrelsen

Granskning år 2015 av folkhögskolestyrelsen

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen har för få mål för att man ska kunna värdera resultatet av folkhögskolornas verksamheter i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag.

Folkhögskolestyrelsen redovisade att verksamheternas deltagarveckor hade uppnåtts under år 2015. Vid årets slut redovisade folkhögskolestyrelsen ett underskott mot budget på knappt 500 000 kr. Detta motsvarade -2 procent av de budgeterade intäkterna.

Positivt är att folkhögskolestyrelsen i högre grad kommenterat orsaker till ekonomiska avvikelser i sina protokoll under året. I övrigt behöver folkhögskolestyrelsen fortsatt arbeta med att utveckla sin styrning och uppföljning. Vår samlade bedömning är att folkhögskolestyrelsen inte hade en tillfredställande styrning och kontroll över sitt ansvarsområde. Det saknades exempelvis beslut om flera viktiga styrdokument såsom delegations- och attestordningar. Det fanns inte heller någon dokumenterad redovisning om kontrollerna i internkontrollplanen blivit genomförda.

Rekommendationer

Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

- Utveckla målstyrningen med fler relevanta och mätbara mål.
- Besluta om en delegationsordning i enlighet med kommunallagens krav.
- Besluta om attestordning och dokumenthanteringsplan.
- Säkerställ att det finns rutiner för ärendeberedning och uppföljning av delegationsbeslut.
- Utveckla arbetet med riskanalyser och internkontrollplaner
  - Gör dokumenterade riskanalyser för att värdera vilka kontroller som bör göras.
  - Utveckla innehållet i internkontrollplanen genom att tydliggöra vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd.
  - Utveckla redovisningen av resultatet av den interna kontrollen.

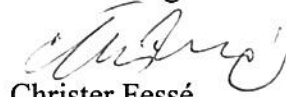

2016-04-15

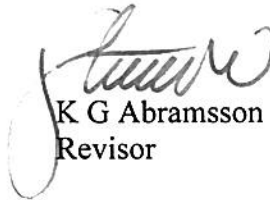
- Säkerställ att det finns rutiner så att regler kring upphandling och direktupphandling följs.
- Säkerställ att det finns rutiner för användandet av folkhögskolornas fordon och säkerställ att rutinerna efterlevs.

Vid revisorernas överläggning den 15 april 2016 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande rapport (nr 22/2015) lämnar revisorerna för yttrande till folkhögskolestyrelsen. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 22 september 2016.

För landstingets revisorer

Christer Fessé
Ordförande

K G Abramsson
Revisor

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning år 2015 av folkhögskolestyrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor

Rapport nr 22/2015

Mars 2016
Eva Röste Moe, revisionskontoret
Diarienummer: REV 16:2-2015

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. MÅLUPPFYLLELSE	3
1.2. STYRNING	3
1.3. REKOMMENDATIONER	3
2. BAKGRUND.....	5
2.1. IAKTTAGELSER I 2014 ÅRS GRANSKNING	5
2.2. REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING	5
2.3. REVISIONSKRITERIER OCH METOD	6
3. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS UPPDRAG.....	6
3.1. KOMMUNALLAGEN	6
3.2. FULLMÄKTIGES REGLEMENTE FÖR FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN.....	6
3.3. FULLMÄKTIGES LANDSTINGSPLAN.....	6
3.4. LANDSTINGSSTYRELSENS ANVISNINGAR	7
3.5. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS VERKSAMHETSPLAN	7
4. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS VERKSAMHET UNDER ÅR 2015.....	8
4.1. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS STYRDOKUMENT OCH PROTOKOLL.....	8
4.2. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS EKONOMISTYRNING	9
4.3. FÖLJSAMHET TILL FULLMÄKTIGES REGLEMENTE FÖR INTERN KONTROLL.....	10
4.4. FÖLJSAMHET TILL REGLER OCH RUTINER	11
4.5. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS DELÅRSRAPPORTER OCH ÅRSRAPPORT.....	12
4.5.1. Delårsrapport 1 och 2.....	12
4.5.2. Årsrapport.....	12
4.6. ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV IAKTTAGELSER FÖREGÅENDE ÅR	13
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	14
5.1. REKOMMENDATIONER	14

1. Sammanfattande analys

1.1. Måluppfyllelse

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen har alltför få mål för att man ska kunna värdera resultatet av folkhögskolornas verksamheter. Revisorerna har i flera år rekommenderat folkhögskolestyrelsen att utveckla mål i sina verksamhetsplaner. Målen bör visa vad verksamheterna ska uppnå för att bidra till att förverkliga fullmäktiges mål och även övriga uppdrag som åligger skolorna.

Folkhögskolestyrelsen redovisade att måluppfyllelsen för verksamhetens deltagarveckor hade uppnåtts under år 2015. Folkhögskolestyrelsen redovisade ett underskott mot budget på knappt 500 000 kr. Detta motsvarade -2 procent av de budgeterade intäkterna.

1.2. Styrning

En positiv iakttagelse är att folkhögskolestyrelsen i högre grad kommenterat orsaker till ekonomiska avvikelser i sina protokoll under året. I övrigt behöver folkhögskolestyrelsen fortsatt arbeta med att utveckla sin styrning och uppföljning. Vår samlade bedömning är att nämnden inte haft en tillfredställande styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.

1.3. Rekommendationer

Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

Styrning och ledning:

- Utveckla målstyrningen i verksamhetsplanerna med fler relevanta och mätbara mål.
- Besluta om en delegationsordning i enlighet med kommunallagens krav.
- Besluta om attestordning och dokumenthanteringsplan.
- Säkerställ att det finns rutiner för ärendeberedning och uppföljning av delegationsbeslut.

Intern kontroll och internkontrollplan:

- Utveckla arbetet med riskanalyser och internkontrollplaner
  - Gör dokumenterade riskanalyser för att värdera vilka kontroller som bör göras.
  - Utveckla innehållet i internkontrollplanen genom att tydliggöra vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd.
  - Utveckla redovisningen av resultatet av den interna kontrollen.
- Säkerställ att det finns rutiner så att regler kring upphandling och direktupphandling följs.

- Säkerställ att det finns rutiner för användandet av folkhögskolans fordon och säkerställ att rutinerna efterlevs.

I nästa års granskning kommer vi att följa upp lämnade rekommendationer.

2. Bakgrund

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige.

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska styrelser och nämnder. Revisorerna ska pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna har i sin granskningsplan för år 2015 beslutat att genomföra en grundläggande granskning av landstingets samtliga styrelser och nämnder. Denna rapport avser folkhögskolestyrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor.

2.1. Iakttagelser i 2014 års granskning

År 2014 hade de två folkhögskolorna i Vindeln och Storman varsin folkhögskolestyrelse. Efter genomförd granskning av verksamhetsåret 2014 gjorde revisorerna bedömningen att ingen av folkhögskolestyrelserna hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att man skulle kunna bedöma om verksamheterna var genomförda i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag. Skolorna hade få eller inga mätbara mål.

Efter granskningen lämnade revisorerna följande rekommendationer till den nya folkhögskolestyrelsen:

- Besluta om mätbara verksamhetsmål utifrån fullmäktiges mål och uppdrag.
- Förklara orsaker till ekonomiska avvikelser i protokollen.
- Utveckla arbetet med den interna kontrollen enligt rekommendationerna i rapporten.
- Lyft frågan till fullmäktige om att förtydliga reglementet för folkhögskolestyrelsen vad gäller styrelsens personal- och arbetsmiljöansvar.
- Se över delegationsordningarna som var från år 2012 och år 2013.

Folkhögskolestyrelsen har i ett yttrande till revisorerna i juni år 2015 lämnat svar kring planerade åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer. Åtgärderna följs upp i denna granskning.

2.2. Revisionsfrågor och avgränsning

Den första revisionsfråga som granskningen ska besvara är om folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse är tillräcklig.

Den andra revisionsfrågan är om folkhögskolestyrelsen har haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde. För denna del har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

- Är folkhögskolestyrelsens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?

- Har folkhögskolestyrelsen metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?
- Har folkhögskolestyrelsen agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning.

Granskningen avser folkhögskolestyrelsens verksamhet år 2015. Granskningen omfattar inte om folkhögskolestyrelsen säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med landstingets delårs- och årsbokslut.

2.3. Revisionskriterier och metod

Vår bedömning av folkhögskolestyrelsens ansvarsutövande utgår från:

- Kommunallagen
- Fullmäktiges reglemente för folkhögskolestyrelsen
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till folkhögskolestyrelsen
- Landstingsstyrelsens anvisningar
- Landstingets interna regler

Granskningen har genomförts med stöd av revisionskontorets program för årlig granskning av nämnd. Programmet innehåller delar för granskning av nämndernas verksamhetsplaner, protokoll, delårsrapporter, årsrapporter, ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner och uppföljning av tidigare års granskningar.

3. Folkhögskolestyrelsens uppdrag

3.1. Kommunallagen

Folkhögskolestyrelsen har enligt kommunallagens 6 kap 7 § ansvar för att bedriva verksamheten inom sitt ansvarsområde i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten. Folkhögskolestyrelsen ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten i övrigt bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

3.2. Fullmäktiges reglemente för folkhögskolestyrelsen

Landstingsfullmäktige beslutade i november år 2014 om ett reviderat reglemente till folkhögskolestyrelsen. De två folkhögskolorna har från och med år 2015 styrts av en gemensam folkhögskolestyrelse. Folkhögskolestyrelsen är enligt reglementet verksamhetsansvarig för verksamheterna vid respektive folkhögskola. Av reglementet framgår vilka uppgifter folkhögskolestyrelsen ska fullgöra på uppdrag av fullmäktige.

3.3. Fullmäktiges landstingsplan

I fullmäktiges plan för år 2015 fanns inga specifika uppdrag till folkhögskolestyrelsen. Fullmäktige anvisade drygt 8 miljoner kronor till folkhögskole-

styrelsens verksamheter. Detta utgjorde ca 30 procent av folkhögskolornas budgeterade intäkter. Skolornas största intäkter kommer från statsbidragen.

3.4. Landstingsstyrelsens anvisningar

I sin verksamhetsplan för år 2015 anvisade landstingsstyrelsen att samtliga styrelser och nämnder skulle följa upp och utvärdera den egna verksamheten mot bakgrund av:

- Lagstiftning och föreskrifter.
- Fullmäktiges mål.
- Nämndernas egna mål i verksamhetsplaner.

3.5. Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan

Folkhögskolestyrelsen beslutade om två verksamhetsplaner för år 2015, en för respektive folkhögskola. Storumans verksamhetsplan följde en struktur utifrån de mål och uppdrag skolan hade fått från folkbildningsrådet och landstingsfullmäktige. Skolan hade två mätbara mål i verksamhetsplanen. Det ena målet var att uppnå 5000 deltagarveckor. Det andra målet var att genomföra och utvärdera en enkät. Syftet med enkäten var att mäta om skolan var en hälsofrämjande och attraktiv arbetsplats.

Verksamhetsplanen för Vindelns folkhögskola beskrev kortfattat verksamhetens syfte och vad skolan ville åstadkomma samt vilka kurser skolan skulle arrangera. Verksamhetsplanen för Vindelns folkhögskola innehöll inga mätbara mål.

Vår kommentar

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen genom att besluta om två verksamhetsplaner för folkhögskolorna år 2015 inte tog något samlat grepp om sin styrning över skolorna. Allt för få eller inga mätbara mål gör det svårt att utvärdera resultatet av skolornas verksamheter.

Enligt protokoll har folkhögskolestyrelsen för år 2016 beslutat om en gemensam verksamhetsplan för båda skolorna. I denna granskning har vi inte gjort någon bedömning av ändamålsenligheten av den nya verksamhetsplanen.

4. Folkhögskolestyrelsens verksamhet under år 2015

4.1. Folkhögskolestyrelsens styrdokument och protokoll

Folkhögskolestyrelsen har under år 2015 haft sju protokollförda sammanträden. I tabellen nedan finns en sammanställning över i vilken grad folkhögskolestyrelsen beslutat om grundläggande styrdokument för sitt ansvarsområde.

Styrdokument	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Verksamhetsplan år 2015	Ja	2015-02-15, § 3
Budget år 2015	Ja	2015-02-15, § 5
Underlag för landstingsplan och budget inför nästkommande år	Ja	2015-03-26, § 13
Internkontrollplan 2015	Ja	2015-02-15, § 4
Delegationsordning	Nej	Folkhögskolestyrelsen uppger i sitt protokoll den 2015-02-15, 6§, att den beslutat om en delegationsordning. En kontroll av detta dokument visar att det inte är en delegationsordning utan en beskrivning av rektors uppdrag.
Attestordning	Nej	Den nya folkhögskolestyrelsen har inte beslutat om någon attestordning för skolorna.
Dokumenthanteringsplan	Nej	Den nya folkhögskolestyrelsen har inte beslutat om någon ny dokumenthanteringsplan för skolorna. Båda skolorna har sedan tidigare dokumenthanteringsplaner beslutade år 2012.
Rutin för ärendeberedning	Nej	Det saknas dokumenterade rutiner.
Rutin för att anmäla delegationsbeslut	Nej	Det saknas dokumenterade rutiner.
Delårsrapport 1	Ja	2015-04-16, § 17
Delårsrapport 2	Ja	2015-09-17, § 40
Årsredovisning år 2015	Ja	2016-02-11, § 3

Vår kommentar

Folkhögskolestyrelsen har för år 2015 inte beslutat om väsentliga styrdokument så som delegationsordning, attestordning och dokumenthanteringsplan. Det saknas dessutom rutiner för ärendeberedning och hanteringen av delegationsbeslut.

Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att:

- Besluta om en delegationsordning i enlighet med kommunallagens krav.
- Besluta om attestordning och dokumenthanteringsplan.
- Säkerställa rutiner för ärendeberedning och uppföljning av delegationsbeslut.

4.2. Folkhögskolestyrelsens ekonomistyrning

Folkhögskolestyrelsen ska enligt fullmäktiges reglemente årligen upprätta en plan för verksamhetens ekonomi. För år 2015 anvisade fullmäktige 3,56 miljoner kronor till Storumans folkhögskola och 3,37 miljoner kronor till Vindelns folkhögskola. Vindelns folkhögskola tilldelades utöver detta ytterligare ca 1,5 miljoner kronor för filialen i Åsele. Den största intäktskällan till folkhögskolorna (ca 70 procent) kommer från statliga bidrag. För att få ta del av statsbidragen måste skolan uppfylla förordningen om statsbidrag för folkhögskolor. Bidragen ges bland annat utifrån antalet genomförda deltagarveckor.

Folkhögskolestyrelsen har i sin årsredovisning rapporterat att samtliga krav i statens förordning för att få ta del av statsbidragen har uppfyllts.

Folkhögskolestyrelsen har under året fått ekonomiska rapporter, dock inte vid varje sammanträde. Folkhögskolestyrelsen har under året i högre grad än tidigare år beskrivit orsaker till ekonomiska avvikelser i sina protokoll.

Landstingsstyrelsen har sedan tidigare beslutat om att folkhögskolorna omfattas av samma regler för över- och underskottshantering som primärvård och folktandvård. Folkhögskolestyrelsen har under året redovisat ekonomin separat för respektive folkhögskola. Storumans folkhögskola startade verksamhetsåret 2015 med ett underskott på ca 33 000 kr medan Vindelns folkhögskola hade ett överskott om ca 260 000 kr vid 2015 års början.

I den första delårsrapporten redovisade folkhögskolestyrelsen att Storumans folkhögskola hade ett resultat i enlighet med budget. Däremot saknades en prognos för resultatet vid årets slut. För Vindelns folkhögskola fanns inga kommentarer om resultatet annat än en hänvisning till en bilaga. Prognosen för Vindelns folkhögskola var dock att budgeten skulle hålla förutsatt att landstingets HR-funktion kunde hitta en lösning för de personer som inte kunde arbeta på grund av sjuka hus. I den andra delårsrapporten var prognosen för Storumans ett positivt resultat om 100 000 kr vid årets slut medan prognosen för Vindeln pekade på ett negativt resultat på 620 000 kr. Anledningen till avvikelsen förklarades med att HR-funktionen inte hade hittat någon lösning på problemet.

Vindelns folkhögskola redovisade vid årets slut ett negativt resultat i förhållande till budget med 555 500 kr medan Storumans folkhögskola hade ett positivt resultat på 19 800 kr. Efter justeringar av de över- respektive underskott som fanns kvar från år 2014 blir förutsättningarna att Storumans folkhögskola tar med sig ett underskott på drygt 13 000 kr medan Vindelns folkhögskola tar med sig ett underskott på ca 295 000 kr till år 2016.

Folkhögskolestyrelsens samlade ekonomiska resultat vid årets slut före korrigering av tidigare års resultat blev -488 700 kronor. Denna avvikelse utgör -2 procent av folkhögskolestyrelsens budgeterade intäkter.

Vindelns folkhögskola har haft de största ekonomiska avvikelserna och styrelsen har i sin årsrapport redogjort för problematiken med sjuka hus och sjukskrivningar kopplade till detta.

4.3. Följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Av tabellen nedan framgår folkhögskolestyrelsens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll. De båda folkhögskolorna har upprättat varsin internkontrollplan som folkhögskolestyrelsen godkänt.

Kontrollfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
1. Har folkhögskolestyrelsen upprättat en organisation för arbetet med den interna kontrollen?	Ja	Av internkontrollplanerna framgår vem som har ansvaret för tillsynen av kontrollaktiviteterna.
2. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Nej	Folkhögskolestyrelsen har riskbedömt respektive kontrollpunkt i internkontrollplanen utifrån sannolikhet och konsekvens. Däremot finns inga dokumenterade underlag till riskbedömningarna. Vi har tidigare rekommenderat folkhögskolestyrelsen att utveckla dokumentationen av underlaget för de riskbedömningar som görs i samband med upprättandet av internkontrollplanen. Denna rekommendation kvarstår.
3. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2015-02-15, § 4
4. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att internkontrollplanen beskriver vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd?	Nej	Av internkontrollplanerna framgår delvis vilka kontroller som ska genomföras och vilken metod som ska användas. Ett antal kontrollpunkter saknar beskriven metod. Det är oklart om det är personen som är ansvarig för tillsynen som också genomför kontrollaktiviteten. Det framgår inte när alla kontroller ska vara genomförda. Omfattningen av stickproven framgår inte heller.
5. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att kontroller i internkontrollplanen är genomförda?	Nej	Intern kontroll har funnits med som en punkt på agendan alla sammanträden utom ett under år 2015. Det finns ingen dokumenterad avrapportering av respektive kontroll i internkontrollplanen. Det finns inte heller några dokumenterade underlag som visar hur och att kontrollerna blivit genomförda.
6. Har folkhögskolestyrelsen bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll?	Nej	Det finns ingen samlad bedömning kring årets uppföljning av den interna kontrollen.

Kontrollfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
7. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Nej	Den interna kontrollen har följts översiktligt under året utifrån punkterna personalsituation, arbetsmiljö, sjuka hus, studerandeflöde, ekonomi samt studerandehälsa. Kommentarer i protokollen har främst berört ekonomin. Beslut om några konkreta åtgärder framgår inte av protokollen.
8. Har folkhögskolestyrelsen senast i samband med årsredovisningen till landstingsstyrelsen rapporterat om resultatet från sin uppföljning av den interna kontrollen?	Nej	Det fanns inte någon avrapportering av den interna kontrollen i folkhögskolestyrelsens årsredovisning.

Vår kommentar

Det går inte att bedöma om alla kontroller blivit genomförda och hur resultatet av kontrollerna sett ut.

Rekommendationer till folkhögskolestyrelsen är att:

- Göra dokumenterade riskanalyser för att värdera vilka kontroller som är viktiga att göra.
- Utveckla innehållet i internkontrollplanen genom att tydliggöra vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd.
- Utveckla redovisningen kring resultatet av den interna kontrollen.

4.4. Följsamhet till regler och rutiner

Inköp och upphandlingar

I föregående års granskning rekommenderade vi folkhögskolestyrelsen att utveckla de egna kontrollerna kring inköp och upphandling. Från och med den 1 juli år 2014 började nya regler gälla för direktupphandlingar (LOU 15 kap. 18 §). Enligt de nya reglerna finns en skyldighet för upphandlande myndigheter att dokumentera direktupphandlingar vars värde överstiger 100 000 kr. I dokumentationen ska skälen för beslut om direktupphandling framgå.

Under granskningen har vi kontrollerat om folkhögskolorna genomfört inköp från en och samma leverantör till belopp som överstiger gränsen för direktupphandling. Under år 2015 hade Storumans folkhögskola gjort inköp från två leverantörer som totalt översteg gränsen för direktupphandling. Av intervju med rektor för Storumans folkhögskola framgick att det inte finns någon dokumentation kring beslutet om dessa upphandlingar.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att säkerställa att det finns rutiner så att regler kring upphandling och direktupphandling följs.

Körjournaler

Folkhögskolestyrelsen skrev i sin årsrapport att fordon och resor varit dyra vid Storumans folkhögskola och att detta kommer att ses över under år 2016. Enligt intervju med rektor har skolan ett eget bokningssystem för sina leasingfordon och det finns även GPS i alla fordon. Enligt rektor pågår en utredning kring bilarnas användning.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att säkerställa att det finns rutiner för användandet av folkhögskolans fordon och att rutinerna efterlevs.

4.5. Folkhögskolestyrelsens delårsrapporter och årsrapport

4.5.1. Delårsrapport 1 och 2

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om det ekonomiska resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut och om verksamheten drivits inom uppsatta mål.

Folkhögskolestyrelsen beslutade om två delårsrapporter per april 2015, en för varje skola. I delårsrapporten per augusti sammanställde folkhögskolestyrelsen resultatet från båda skolorna i en delårsrapport. Båda delårsrapporterna följde i stort de punkter som fanns med i landstingsstyrelsens instruktion för uppföljningen.

Eftersom folkhögskolestyrelsen endast har två mätbara mål ger en utvärdering av verksamheten utifrån dessa mål inte något underlag för att bedöma om folkhögskolestyrelsen kommer att uppnå fullmäktiges mål vid årets slut.

Folkhögskolestyrelsen har följt upp antalet deltagarveckor i båda delårsrapporterna och prognosen var att målet skulle uppnås vid årets slut.

När det gällde folkhögskolestyrelsens ekonomiska resultat vid årets slut fanns ingen samlad bedömning i delårsrapporterna. Folkhögskolestyrelsens prognoser var uppdelade per skola.

Folkhögskolestyrelsen har kommenterat den ekonomiska utvecklingen under året och prognoserna har stämt relativt bra i förhållande till resultatet vid årets slut.

4.5.2. Årsrapport

Folkhögskolestyrelsen har beslutat om en gemensam årsrapport för de två folkhögskolestyrelserna. Årsrapportens disposition följer i stort landstingsstyrelsens anvisningar om innehåll. Folkhögskolestyrelsen hade två mätbara mål (målet om antalet deltagarveckor och målet om att genomföra en personalenkät) och dessa har också följts upp i årsrapporten. Folkhögskolestyrelsen har rapporterat att målen uppnåtts under året. Vilket resultat personalenkäten gav har däremot inte kommenterats i årsrapporten. I övrigt har folkhögskolestyrelsen beskrivit sin verksamhet kopplad till fullmäktiges respektive mål.

Vår kommentar

Vi har i tidigare granskningar rekommenderat folkhögskolestyrelsen att utveckla verksamhetsplanen med fler mätbara mål. Målen ska vara ett verktyg

för att se om verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Mätbara mål gör det lättare att följa upp och värdera verksamhetens resultat under året.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att utveckla sin målstyrning och därmed också sin uppföljning av verksamheterna.

4.6. Åtgärder med anledning av iakttagelser föregående år

Folkhögskolestyrelsens lämnade i juni år 2015 ett yttrande till landstingets revisorer. Av yttrandet framgick att folkhögskolestyrelsen hade för avsikt att vidta åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer.

Rekommendationer från 2014 års granskning:	Har folkhögskolestyrelsen under år 2015 vidtagit tillräckliga åtgärder? Ja/Nej	Vår kommentar:
Besluta om mätbara verksamhetsmål utifrån fullmäktiges mål och uppdrag.	Nej	I folkhögskolestyrelsens yttrande uppgav folkhögskolestyrelsen att verksamhetsplanerna ska utvecklas för att få en tydligare koppling till fullmäktiges mål och uppdrag utöver de krav som ställs från folkbildningsrådet. Verksamhetsplanernas utformning år 2015 var i princip densamma som år 2014.
Förklara orsaker till ekonomiska avvikelser i protokollen.	Ja	Folkhögskolestyrelsen har i högre grad än tidigare år i sina protokoll skrivit förklaringar till de ekonomiska avvikelserna.
Utveckla arbetet med den interna kontrollen enligt rekommendationerna i rapporten.	Nej	I folkhögskolestyrelsens yttrande uppgav folkhögskolestyrelsen att den hade för avsikt att fortsätta utveckla den interna kontrollen. Internkontrollplanernas utformning år 2015 var i princip densamma som år 2014.
Lyft frågan till fullmäktige om att förtydliga reglementet för folkhögskolestyrelsen vad gäller styrelsens personal- och arbetsmiljöansvar.	Nej	Folkhögskolestyrelsens reglemente är senast reviderat den 26 november 2014. Av det nya reglementet framgår inte vilket personal- och arbetsmiljöansvar folkhögskolestyrelsen har.
Se över delegationsordningarna som var från år 2012 och år 2013.	Nej	Folkhögskolestyrelsen uppgav i sitt protokoll den 2015-02-15, 6§, att den beslutat om en delegationsordning. En kontroll av detta dokument visar att det inte är en delegationsordning utan en beskrivning av rektors uppdrag.

5. Svar på revisionsfrågor

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen för år 2015 haft en svag styrning och uppföljning av sina två folkhögskolor. Allt för få mätbara mål gör det svårt att få en överblick värdera folkhögskolornas verksamheter.

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Är folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse tillräcklig?	Nej	Vi bedömer att folkhögskolestyrelsen inte har en tillräckligt utvecklad redovisning för att man ska kunna bedöma om resultatet år 2015 är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål.
Är folkhögskolestyrelsens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?	Nej	Se ovan.
Har folkhögskolestyrelsen metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?	Nej	Det saknas beslut om exempelvis attestordning och dokumenthanteringsplan. Folkhögskolestyrelsen har inga dokumenterade rutiner för ärendeberedningen. Folkhögskolestyrelsen har inte en tillräcklig redovisning kring internkontrollen och inte heller en tydlig delegationsordning.
Har folkhögskolestyrelsen agerat tillräckligt med anledning av revisorernas rekommendationer i 2014 års granskning.	Nej	Folkhögskolestyrelsen svarade i sitt yttrande i juni 2015 till revisorerna att deras avsikt var att utveckla de brister revisorerna lyft fram i granskningen år 2014. För år 2015 går det dock ännu inte att se några effekter av vidtagna åtgärder.

5.1. Rekommendationer

Rekommendationerna från 2014 års granskning kvarstår i hög grad även i år. Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

Styrning och ledning:

- Utveckla målstyrningen i verksamhetsplanerna med fler relevanta och mätbara mål.
- Besluta om en delegationsordning i enlighet med kommunallagens krav.
- Besluta om attestordning och dokumenthanteringsplan.
- Säkerställ att det finns rutiner för ärendeberedning och uppföljning av delegationsbeslut.

Intern kontroll och internkontrollplan:

- Utveckla arbetet med riskanalyser och internkontrollplaner

- Gör dokumenterade riskanalyser för att värdera vilka kontroller som bör göras.
- Utveckla innehållet i internkontrollplanen genom att tydliggöra vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd.
- Utveckla redovisningen av resultatet av den interna kontrollen.
- Säkerställ att det finns rutiner så att regler kring upphandling och direktupphandling följs.
- Säkerställ att det finns rutiner för användandet av folkhögskolans fordon och säkerställ att rutinerna efterlevs.

Umeå den 24 mars 2016

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Västerbottens läns landsting

